

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging van de Regeling aanwijzing consumenten- en theatervuurwerk (Ract)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

De viering van de jaarwisseling gaat elk jaar gepaard met letsel en overlast, mede veroorzaakt door het afsteken van vuurwerk. Het aantal gevallen waarbij afstekers en omstanders zich met letsel bij de Huisartsenposten meldden is in de afgelopen twee jaar gestegen. Op de Spoedeisende Hulp was weliswaar een afname zichtbaar van het aantal letselgevallen, maar deze dalende lijn heeft zich de afgelopen jaarwisseling niet doorgezet. Bovendien ondervinden omstanders, politie en brandweer overlast van het afsteken van bepaalde typen vuurwerk, en het gedrag dat daarmee gepaard gaat.

In de Kamerbrieven van 12 juli 2019¹ en 18 december 2019² hebben de Minister voor Milieu en Wonen en de Minister van Justitie en Veiligheid aangekondigd het toegestane consumentenvuurwerk voor de komende jaarwisseling te beperken: het zware consumentenvuurwerk (categorie F3) en single shots worden verboden voor consumenten.

Het kabinet is van oordeel dat aanvullende maatregelen nodig zijn. De maatregelen moeten uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. In de Kamerbrief van 10 januari is aangekondigd dat het advies van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (voortaan: OVV) uit 2017³ hierbij een leidraad is voor het kabinet.

¹ Kamerstuk II 2018-2019, 28 684, nr. 577

² Kamerstuk II 2019-2020, 28 684, nr. 592

³ Onderzoeksraad voor de Veiligheid, *Veiligheidsrisico's jaarwisseling* (2017)

In de Kamerbrief van 31 januari⁴ is aangegeven dat het kabinet heeft besloten om knalvuurwerk⁵ en vuurpijlen te verbieden. Het kabinet is tot deze verboden gekomen indachtig het OVV-rapport, waarin wordt geadviseerd vuurpijlen en knalvuurwerk te verbieden, gelet op de inbreuk op veiligheid qua openbare orde en letsel.

2. Wie zijn betrokken?

De wijzigingsregeling is van invloed op fabrikanten, importeurs, verkopers en consumenten. De importeurs en verkopers mogen een aantal vuurwerkproducten niet meer verkopen en de consumenten mogen deze niet meer kopen/afsteken. Er is overleg gevoerd met de Branchevereniging Pyrotechniek Nederland (BPN), dit is de overkoepelende branche.

Daarnaast is voor het besluit om knalvuurwerk en vuurpijlen te verbieden inbreng geweest op het voorstel door Politie, Brandweer, VNG, NGB, OM, IPO, ILT, Veiligheidsberaad en maatschappelijke en milieuorganisaties.

Door de Tweede Kamer is op 4 februari een hoorzitting gehouden over de jaarwisseling met: oogartsen, een hoogleraar veiligheid, de Dierenbescherming, een ondernemer, BPN, OVV, VNG/NGB, politie, brandweer, ambulancezorg en het longfonds. Op 5 februari 2020 heeft vervolgens een plenair debat plaatsgevonden over de jaarwisseling.

3. Wat is het probleem?

Het aantal gevallen waarbij afstekers en omstanders zich met letsel bij de Huisartsenposten meldden is in de afgelopen twee jaar gestegen. Op de Spoedeisende Hulp was weliswaar een afname zichtbaar van het aantal letselgevallen, maar deze dalende lijn heeft zich de afgelopen jaarwisseling niet doorgezet. Bovendien ondervinden omstanders, politie en brandweer overlast van het afsteken van bepaalde typen vuurwerk, en het gedrag dat daarmee gepaard gaat.

⁴ Kamerstuk II 2019-2020, 28 684, nr. 597

⁵ In bijlage 1 bij de Regeling aanwijzing consumenten en theatervuurwerk (Ract) aangeduid als: Knalvuurwerk (bangers) en Knalstrengen (banger batteries).

F3 vuurwerk

Vuurwerk uit categorie F3 kan ernstiger letsel veroorzaken omdat het een zwaardere lading bevat dan vuurwerk uit de categorie F2. Categorie F3 vuurwerk veroorzaakt bovendien hardere knallen dan categorie F2 vuurwerk, wat leidt tot meer overlast. Een verbod op F3 vuurwerk komt ten goede aan de handhaafbaarheid bij toezichthouders en helderheid bij consumenten. Daardoor is namelijk duidelijk dat geen enkel vuurwerkartikel in categorie F3 is toegestaan voor consumenten.

Enkelshotsbuizen

Enkelschotsbuizen (ook wel bekend als 'single shots') worden verboden als consumentenvuurwerk om de veiligheid tijdens de jaarwisseling te vergroten en roekeloos gedrag met vuurwerk tegen te gaan. In het OVV-rapport wordt geadviseerd dat bepaalde typen vuurwerk die roekeloos gedrag veroorzaakt bij consumenten, zoals het uit de hand afsteken ervan of het richten van vuurwerk op omstanders te verbieden. Enkelschotsbuizen leiden relatief vaak tot letsel bij omstanders. Daarnaast heeft de politie aangegeven dat enkelschotsbuizen gebruikt worden om de openbare orde te verstoren.

Knalvuurwerk en vuurpijlen

De OVV heeft in 2017 geadviseerd om knalvuurwerk en vuurpijlen te verbieden voor consumenten. Deze producten zorgen namelijk voor veel overlast en letsel. Van belang is met name de geluidsoverlast en het gevaar voor de veiligheid van omstanders en hulpverleners door roekeloos gedrag van de gebruiker, zoals het richten op of gooien naar omstanders.

Vuurpijlen zijn al een aantal jaar verantwoordelijk voor veel letselschade. De OVV heeft daarom in 2017 geadviseerd om vuurpijlen te verbieden voor consumenten. Vervolgens is naar aanleiding van genoemde aanbeveling en op advies van het RIVM om de stabiliteit te verhogen bij het afsteken van vuurpijlen eerst de verplichting opgenomen om vuurpijlen af te steken vanuit een lanceerstandaard. De gedachte was dat er eerst zou worden gekeken naar maatregelen om het afsteken van vuurpijlen veiliger te maken. Een volgende stap is het verbieden van vuurpijlen als consumentenvuurwerk. Hiermee wordt de aanbeveling van de OVV opgevolgd.

4. Wat is het doel?

Het doel van de wijziging is ervoor te zorgen dat F3 vuurwerk, enkelschotsbuizen, knalvuurwerk (incl. knalstrengen) en vuurpijlen niet meer verkocht worden aan consumenten.

Voor consumenten blijft er tegelijkertijd nog voldoende vuurwerk beschikbaar om verantwoord te gebruiken tijdens de jaarwisseling.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Bij het uitblijven van een interventie van de overheid zal het letsel door vuurwerk naar verwachting niet verder dalen. Hierdoor lopen jaarlijks ca. 1.300 mensen tijdens de jaarwisseling letsel op.

De politie ervaart veel overlast door bepaalde typen vuurwerk, hierdoor wordt het uitvoeren van hun taak bemoeilijkt.

6. Wat is het beste instrument?

Het beste instrument om vuurwerkletsel te verminderen is het nemen van extra maatregelen. De maatregelen houden in dat het vuurwerk dat voor het meeste letsel en/of overlast zorgt, wordt verboden als consumentenvuurwerk. Dit wordt geregeld in deze wijziging van de Regeling aanwijzing consumenten- en theatervuurwerk (Ract).

De aanpak om te komen tot een veilige jaarwisseling heeft overigens niet alleen betrekking op vuurwerk, maar ook op extra inzet en maatwerk op het terrein van handhaving en aanpak van illegaal vuurwerk.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Administratieve lasten

De onderhavige wijziging brengt geen administratieve lasten voor het bedrijfsleven met zich.

Toezicht-en nalevingskosten

De onderhavige wijziging van de Ract zal niet leiden tot een verhoging van de uitvoeringslasten bij de bevoegde instanties die belast zijn met het toezicht op de verkoop van vuurwerk tijdens de verkoopdagen aan het eind van het jaar bij de verkooppunten.

Financiële gevolgen bedrijfsleven

Een verbod op bepaalde vuurwerkartikelen is een volgende stap in een reeks aan maatregelen die sinds de publicatie van het OVV-rapport zijn genomen. Hierbij wordt ook het – aan verandering onderhevige - maatschappelijke debat in acht genomen, evenals eventuele financiële gevolgen voor het bedrijfsleven. De eerder genomen maatregelen bleken onvoldoende om het hoofd te bieden aan het toenemende aantal incidenten rond de jaarwisseling. Een verbod op bepaalde vuurwerkartikelen is, alles afwegende, een noodzakelijke volgende stap om de gezondheid en veiligheid van afstekers, omstanders en hulpverleners te verbeteren en letsel en overlast tegen te gaan. Het wordt erkend dat het bedrijfsleven hiervan enige nadelige effecten van kan ondervinden. Dit nadeel heeft echter niet een zodanige orde van grootte dat dit opweegt tegen de genoemde belangen van gezondheid en veiligheid van afstekers, omstanders en hulpverleners rond de jaarwisseling, die het verbod op bepaalde vuurwerktypen beoogt te beschermen.

Met name in het eerste jaar ondervindt het bedrijfsleven mogelijk enige financiële gevolgen. De sector heeft daarbij aangegeven omzetverlies en restantvoorraden als bedrijfskosten te zien.

Omzet

Naar verwachting heeft dit verbod op bepaalde vuurwerktypen slechts in beperkte mate negatieve gevolgen voor de omzet. Uit gesprekken met de BPN is gebleken dat het hierbij gaat om de verkoop van ongeveer 10 miljoen stuks singleshots per jaar. Voor knalvuurwerk in de categorie F2 en vuurpijlen geldt dat de omzet van deze artikelen ongeveer 20% van de jaarlijkse totale omzet bedraagt. F3 vuurwerk wordt heel weinig verkocht.

Er zijn evenwel geen aanwijzingen dat de omzet in consumentenvuurwerk afhankelijk is van het aanbod in specifieke vuurwerkartikelen, vooropgezet dat

er voldoende keus overblijft voor de consument.

Gevolgen voor burgers

Burgers mogen geen enkelschotsbuizen, F3 vuurwerk, knalvuurwerk, knalstrengen en vuurpijlen meer afsteken. De verwachting is dat er een verschuiving gaat plaatsvinden, waardoor de verkoop van het overige legale consumentenvuurwerk zal stijgen.